

3. Українська економіка впала на 4% у рік пандемії – Держстат. URL : <https://www.epravda.com.ua/news/2021/03/22/672183/> (дата звернення 20.01.2022).

4. Європейська Бізнес Асоціація (2020) Індекс інвестиційної привабливості. URL : https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2020/07/EBA-InvestIndex_1H-2020_ENG.pdf (дата звернення 11.02.2022).

*Науковий керівник – Козаченко Л.А.,
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
М.Миколаїв*

ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ АМОРТИЗАЦІЇ *Брашавецька О.В.*

*здобувач вищої освіти 5 курсу обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет*

Амортизація є складним економічним явищем. Вона поєднує ознаки витрат виробництва і джерела коштів, процесу руху вартості і важелі управління відтворенням, відшкодування зношених і нагромаджених нових засобів праці.

Основні засоби повністю втрачають свою вартість, коли стають непридатними для функціонування як засоби праці. Така поступова втрата основними засобами своєї вартості одночасно з втратою споживчої вартості є зносом. Знос також передбачає перенесення втраченої вартості на кінцевий продукт, тому є поступовою втратою основними засобами своєї вартості з відповідним перенесенням її на вироблену продукцію. Знос основних засобів відбувається як в процесі праці, коли основні засоби знаходяться під безпосереднім впливом людини, беруть активну участь у перетворенні предмету праці, так і в сфері виробництва поза впливом людської праці: виробництво часто вимагає фізико-хімічних і біологічних процесів, в яких людина безпосередньо не бере участі. В обох цих випадках засоби праці виходять з ладу в результаті механічного, теплового зносу, або так званої втоми металу. В подальшому, під час бездіяльності підприємства основні засоби зношуються під впливом сил природи – відбувається корозія металу, гниття деревини тощо. Тому підприємствам доцільно використовувати усі наявні основні засоби у виробничому процесі, оскільки це надасть змогу відшкодувати їх вартість шляхом амортизації.

Грошовим виразом зносу є амортизація. Відповідно до законодавства України амортизація – систематичний розподіл вартості основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів, що амортизується, протягом строку їх корисного використання (експлуатації) [1]. Зауважимо, що амортизація нараховується лише на ті основні засоби, що перебувають в експлуатації. На законсервовані основні засоби амортизація не нараховується, тому для підприємств важливим є мати якомога більшу частку основних засобів, які перебувають в експлуатації, оскільки законсервований основний

засіб також зазнає морального та фізичного зносу, проте його вартість за цей період не відшкодовується.

Нарахування та відображення в обліку амортизаційних відрахувань мають законодавчо-нормативне обґрунтування. Так, головні особливості методологічних засад формування в бухгалтерському обліку та розкриття у фінансовій звітності інформації про амортизацію основних засобів та інших необоротних матеріальних активів визначено у Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [2], що застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами усіх форм власності, крім бюджетних установ. Для останніх особливості амортизації викладено у IV розділі Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби» [3]. При нарахуванні амортизації на нематеріальні активи слід керуватися вимогами, встановленими у розділі IV НП(С)БО 122 [4].

Крім зазначених документів, правила нарахування амортизації більш детально прописано у методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку основних засобів. Розділ 5 даного документу, що має назву «Облік амортизації основних засобів» та розкриває визначення об'єкту амортизації, визначає сутність ліквідаційної вартості, строку корисного використання (експлуатації) об'єкта та інші важливі елементи ведення обліку амортизації [5].

Однією зі складових управління основними засобами підприємства є управління його амортизаційною політикою. Формування ефективної амортизаційної політики на підприємстві можна вважати одним із факторів підвищення ефективності його роботи. Тому варто приділити особливу увагу чинності та змісту законодавчо-нормативних ресурсів з нарахування та обліку амортизації на підприємстві.

Література:

1. Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 грудня 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
2. Основні засоби : положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 №318 від 31.12.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>.
3. Основні засоби : національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 № 1202 від 12.10.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#Text>.
4. Нематеріальні активи : національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 № 1202 від 12.10.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1018-10#Text>.
5. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку біологічних активів : наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2006 р. № 1315 URL: <http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable-article?art-id=66835>.

*Науковий керівник – Чебан Ю.Ю.,
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв*